

KAIŠIADORIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽVAIGŽDUTĖ“ SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kaišiadorių lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis patvirtintomis LR Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – užtikrinti sveiką, fiziškai ir psichologiškai saugią, užkertančią kelią smurto ir patyčių apraiškoms, įstaigos aplinką.

3. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Kaišiadorių lopšelyje-darželyje „Žvaigždutė“ (toliau lopšelis-darželis).

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Smurtas** – tai fizinė, psichologinė, seksualinė prievarta, asmens nepriežiūra.

4.2. **Smurtas prieš vaiką** – tai vaikui daromas tiesioginis ar netiesioginis tyčinis fizinis, psichologinis, seksualinis poveikis ar nepriežiūra dėl kurių vaikas patiria žalą ar pavojų gyvybei, sveikatai ir raidai.

4.3. **Patyčios** – tai dėsningas žodinis ar fizinis pažeminimas, menkinimas, nukreiptas į socialiai arba fiziškai silpnesnius asmenis.

4.4. **Prevencija** – tai priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti, sukuriant saugią, ugdymuisi palankią aplinką.

4.5. **Intervencija** – tai įstaigos vadovo, pavaduotojų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų lopšelio-darželio darbuotojų koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą, švietimo pagalbos priemonių numatymą.

II. SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

5. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi lopšelio-darželio veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, ikimokyklinio ugdymo grupių auklėtojai, priešmokyklinio ugdymo pedagogai, pagalbos mokiniui specialistai, jos vykdyje dalyvauja visi lopšelio-darželio bendruomenės nariai.

6. Lopšelio-darželio vadovas:

6.1. atsako už patyčių prevencijos ir intervencijos tvarkos aprašo parengimą, vykdymą ir pristatymą lopšelio-darželio bendruomenei;

6.2. pareigybiniuose aprašuose numato lopšelio-darželio darbuotojų atsakomybę už emociškai saugios ugdymo(si) aplinkos mokykloje puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias pagal įstaigoje nustatytą tvarką;

6.3. įstaigos vidaus dokumentuose nustato, kad visi lopšelio-darželio darbuotojai reaguoja į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio

statuso ar kitų asmens ypatybių;

6.4. inicijuoja darbuotojų susitarimą dėl lopšelyje-darželyje puoselėjamų vertybių ir elgesio normų.

6.5. inicijuoja prevencinių programų pasirinkimo aptarimą Mokytojų taryboje.

7. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja Vaiko gerovės komisija, kuri kasmet:

7.1. inicijuoja ir koordinuoja vaikų ir tėvų apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus;

7.2. surenka apibendrintus duomenis iš ikimokyklinio ugdymo grupių auklėtojų, priešmokyklinio ugdymo pedagogų ar specialistų dėl lopšelyje-darželyje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir kasmet atlieka jų analizę;

7.3. remdamasi apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

7.4. teikia siūlymus lopšelio-darželio vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo lopšelyje-darželyje, įstaigos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

7.5. teikia siūlymus įstaigos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašo tobulinimo.

8. Mokytojų tarybos posėdyje kasmet išanalizuojami ir apibendrinami turimi pranešimai apie patyčias ar smurtą, aptariami taikomų prevencijos ir intervencijos priemonių rezultatai.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

9. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas lopšelio-darželio administracijos darbuotojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

9.1. įsikiša įtarus ir / ar pastebėjus patyčias ar smurtą nutraukdamas bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

9.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, lopšelio-darželio nuostatas ir elgesio taisykles;

9.3. nedelsiant informuoja grupės auklėtoją, priešmokyklinės grupės pedagogą, administracijos atstovą apie įtariamą ar įvykusias patyčias, smurto atvejį;

10. Pedagogas gavęs informaciją apie įtariamą ir / ar įvykusias patyčias ar smurtą, ar pats pastebėjęs smurto ar patyčių atvejį:

10.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto / patyčių atvejis, užpildo Pranešimo apie patyčias ar smurtą formą (priedas Nr. 1)

10.2. organizuoja individualius pokalbius su smurto / patyčių dalyviais, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia ugdytinių tėvus dalyvauti pokalbiuose;

10.3. esant sudėtingesniais atvejais pedagogas atlieka veiksmus numatytus 5 žingsnių reagavimo plane. (Priedas Nr. 2);

11. Patyčių ar smurto atvejį įregistruojamas Patyčių ir smurto registracijos žurnale (Priedas Nr. 3).

12. Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:

12.1. numato veiksmų planą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

12.2. informuoja lopšelio-darželio vadovą apie esamą situaciją;

12.3. stebi, kaip vykdomi numatyti susitarimai, veiklos, analizuoja, organizuoja pakartotinius susitikimus situacijos įvertinimui arba kreipiasi pagalbos į Vaiko teisių apsaugos skyrių.

13. Tėvai, įtarę, kad prieš jų vaiką yra smurtaujama ar iš jo tyčiojama, informuoja grupės auklėtoją, arba kreipiasi į lopšelio-darželio administracijos atstovą, psichologą.

14. Administracijos atstovui, pedagogui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam

darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, ar smurtavusiam prieš jį, asmuo pastebėjęs ir / ar įtaręs patyčias ar smurtą, informuoja lopšelio-darželio vadovą, kuris imasi įstaigos vidaus dokumentuose numatytų veiksmų.

15. Lopšelio-darželio vadovas, sužinojęs apie bet kurio darbuotojo patiriamas patyčias arba darbuotojo tyčiojimąsi, privalo imtis priemonių numatytų vidaus dokumentuose.

16. Visiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius lopšelyje-darželyje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Visi dokumentai, ir duomenys, susiję su vaiko ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

18. Visi lopšelio-darželio pedagogų bendruomenės nariai supažindinami su šiuo tvarkos aprašu pasirašytinai.

19. Vaikų tėvai su tvarka, reglamentuota šiame apraše, supažindinami tėvų susirinkimų metu.

20. Lopšelis-darželis spręsdamas patyčių ar smurto atvejus bendrauja su įvairiomis organizacijomis ir institucijomis (Kaišiadorių r. savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Kaišiadorių rajono policijos komisariatu, Kaišiadorių švietimo ir sporto paslaugų centro PPT skyriumi, Kaišiadorių savivaldybės Vaiko gerovės komisija, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi).

**Kaišiadorių lopšelis-darželis „Žvaigždutė“
Pranešimo apie patyčias ar smurtą forma**

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias ar smurtą:	
Kas pranešė apie patyčias ar smurtą:	
Kada įvyko patyčios ar smurtas (data, val.):	
Kur įvyko patyčios ar smurtas:	
Kokia patyčių ar smurto forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
Smurtas (fizinis, psichologinis seksualinis, nepriežiūra): _____	
Patyčios (fizinės – stumdymas, mušimas, daiktų atiminėjimas ir pan.) _____ (socialinės – ignoravimas, nepriėmimas žaisti, pajuoka iš kito išvaizdos, aprangos, negalios ir pan.) _____	
Kiti pastebėjimai:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <i>patyrusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-ų, <i>kuris tyčiojosi</i> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-ų, <i>stebėjusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, grupė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Pedagogas (švietimo pagalbos specialistas) _____
(vardas, pavardė, parašas)